

ÖSTERSUNDS
KOMMUN
STAAREN TJIELTE

PM10 OCH ÅTGÄRDSPROGRAM I ÖSTERSUND

Svenska luftvårdsdagarna 27 maj 2025

Anna-Karin Sjölund och Hanna Lundqvist

Östersund

- 35 000 invånare i staden (65 000 i kommunen)
- Ingen industri, låg andel vedeldning
- Problem från trafik och halkbekämpning
- Stark glesbygdsnorm kring högt bilanvändande

Atlanten

Barents hav

Norska havet

Finland

Östersund

Sverige

Norge

Bottenhavet

Estland

Lettland

Litauen

Danmark

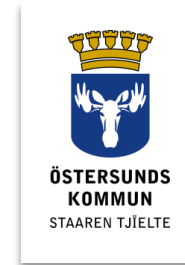
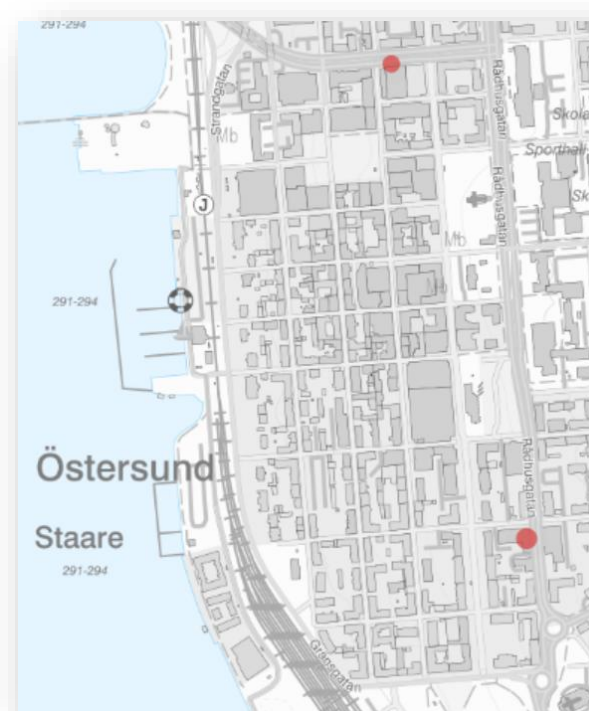
Östersjön

Nordsjön

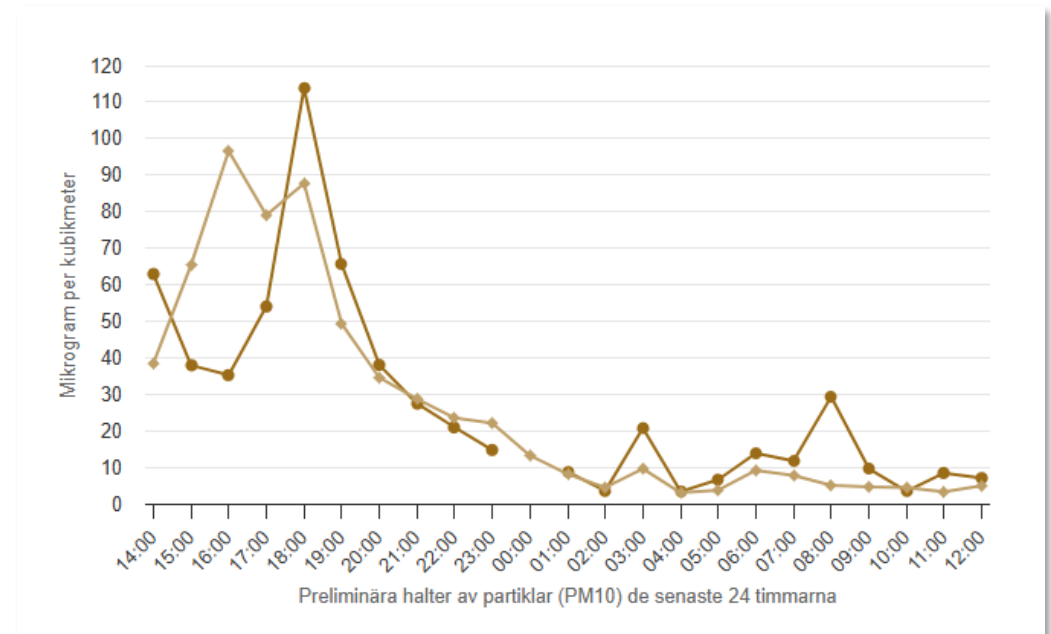
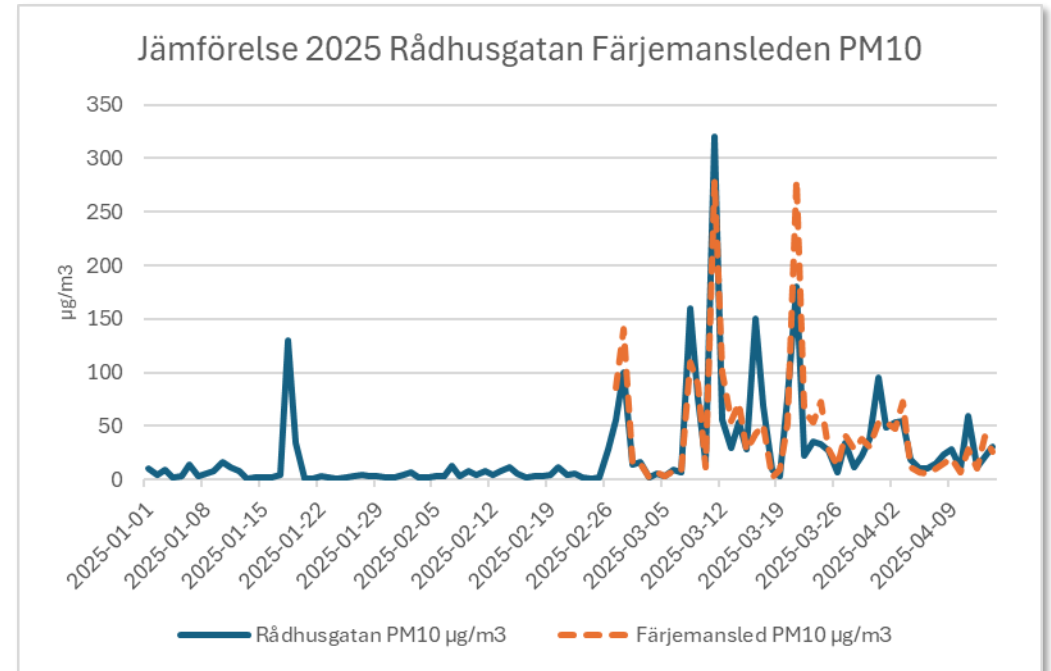
Mätinstrument

- Kontinuerlig mätning på 2 platser
- Realtid, per timme, året runt sedan 2020

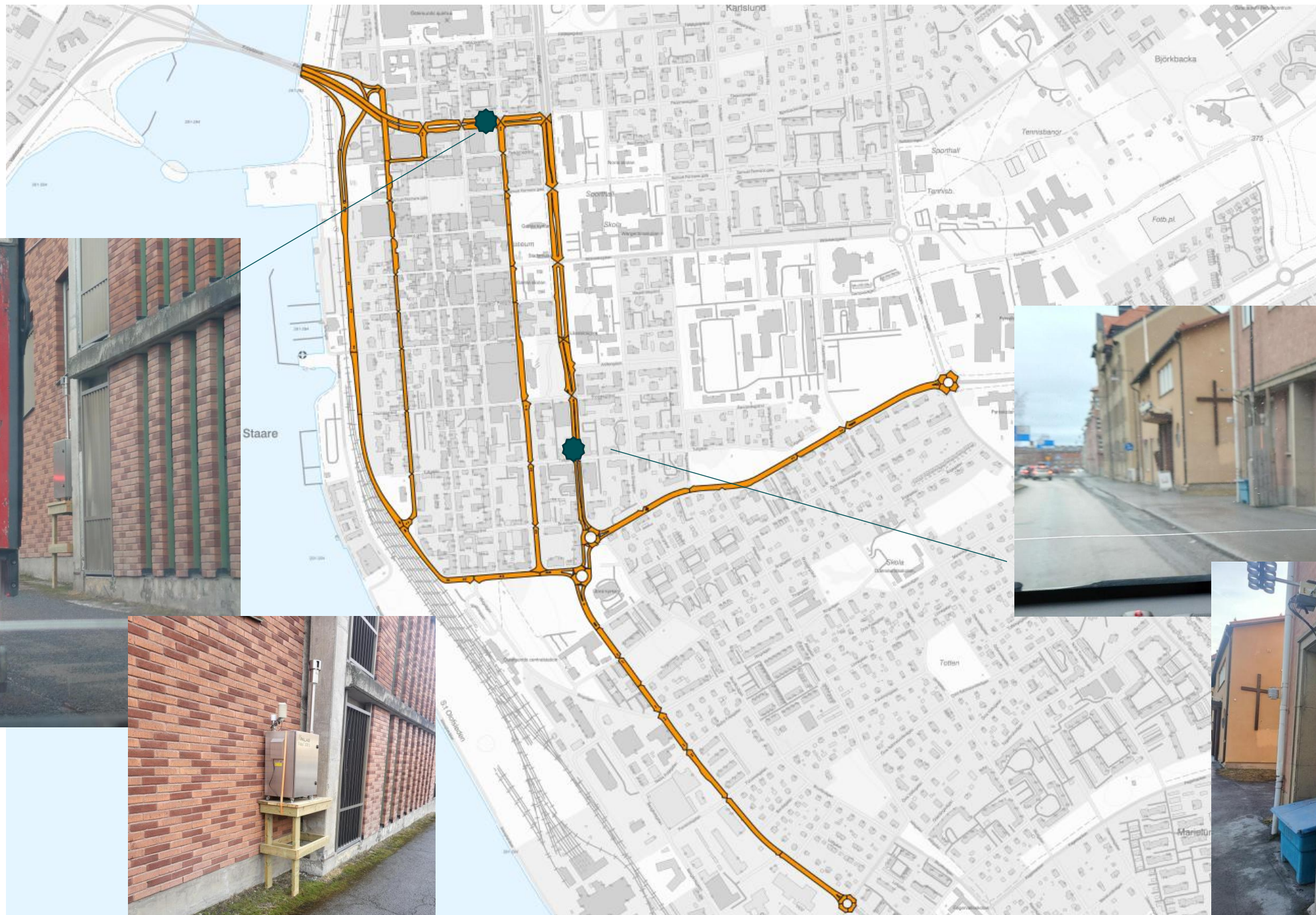
Ny mätstation Färjemansleden

- Lokala förhållanden
- Bredare, mer tung trafik, förhärskande vindriktning

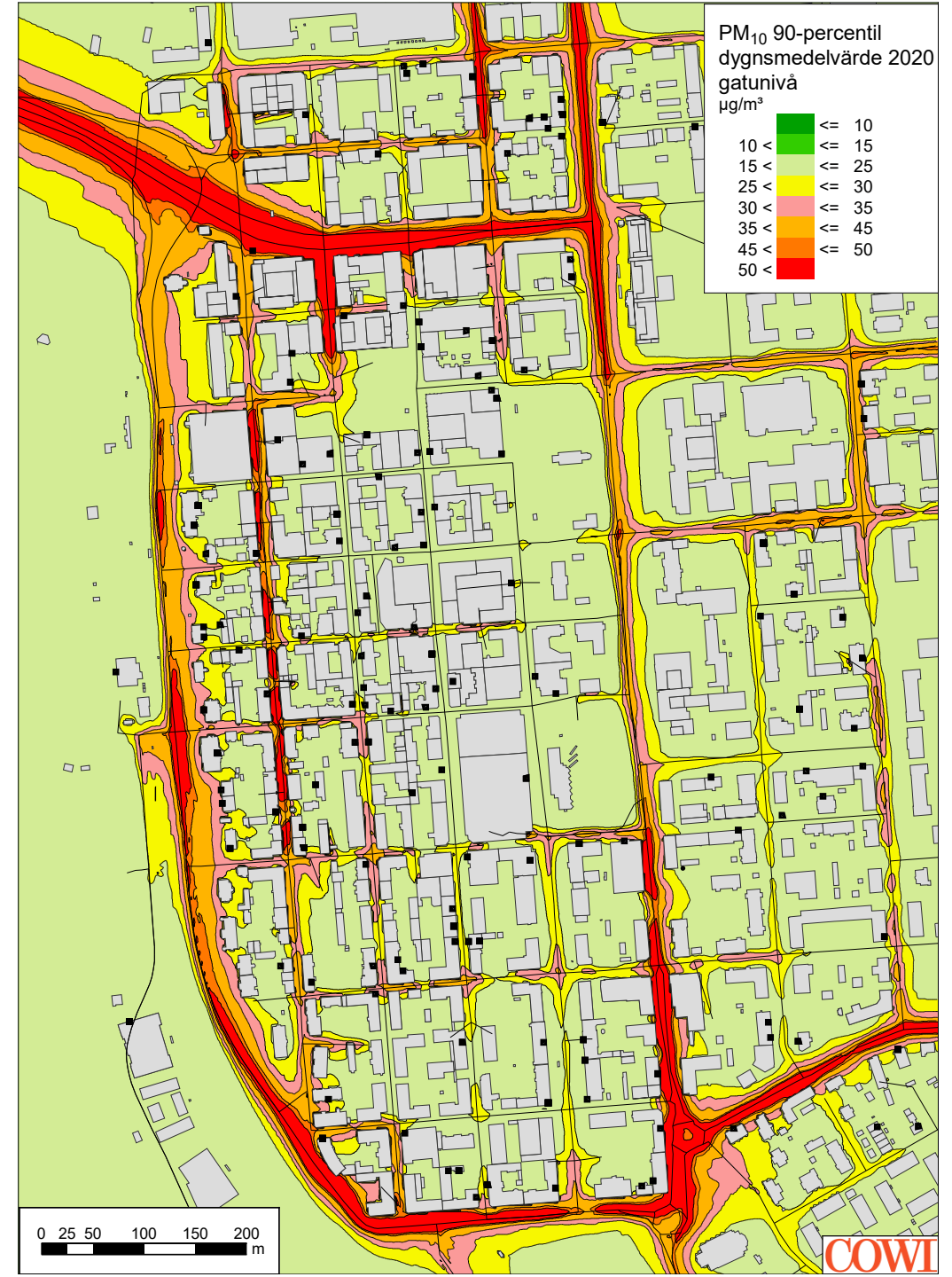

**ÖSTERSUNDS
KOMMUN**
STAAREN TJIELTE

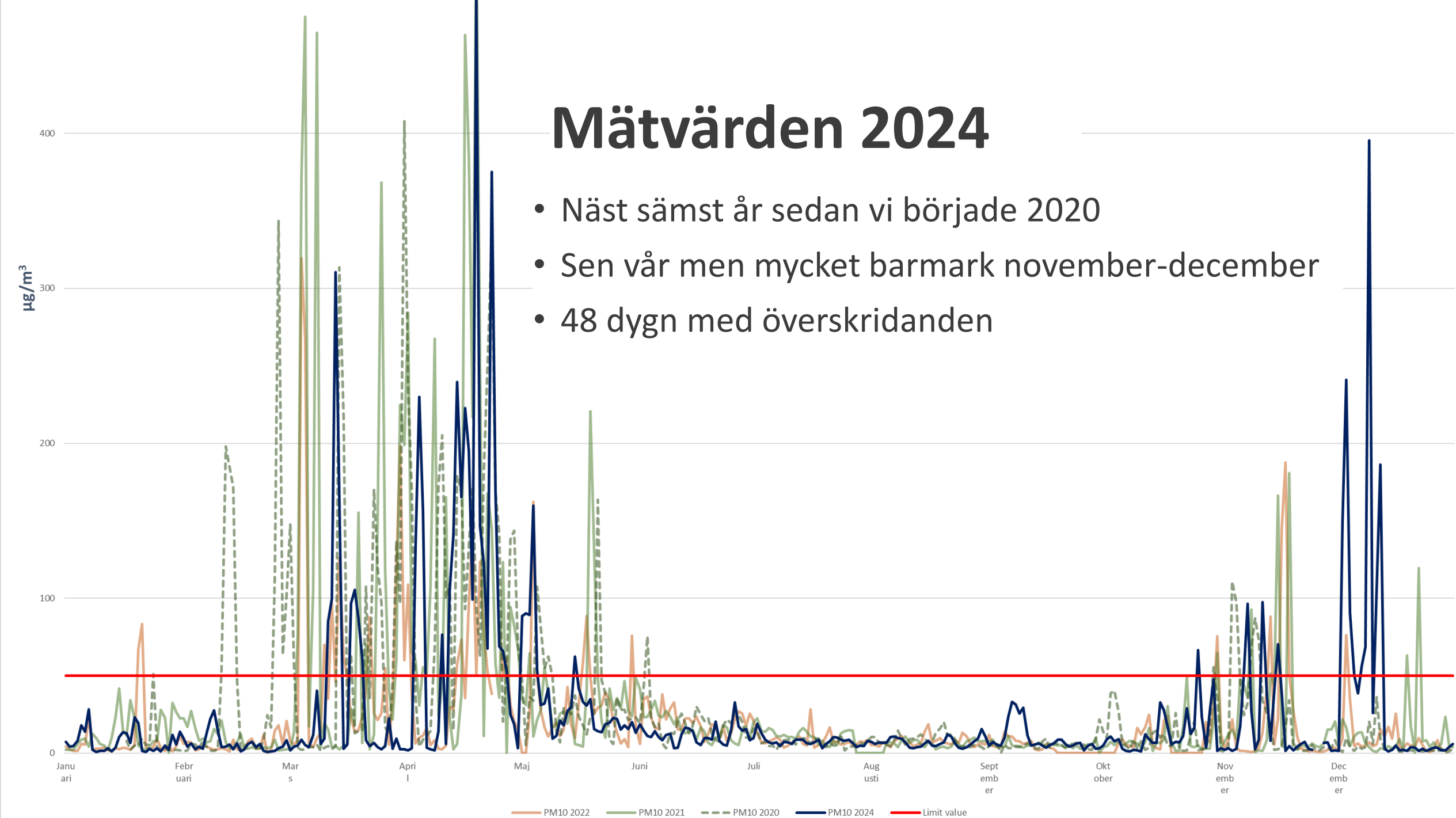
Datormodellering

- Bygger på data från väder, vägunderhåll, trafik, lokal vedeldning, byggnadshöjder, industrier- källfördelning
- Viktigt underlag ihop med mätresultaten
- Bygger på 2020 års data

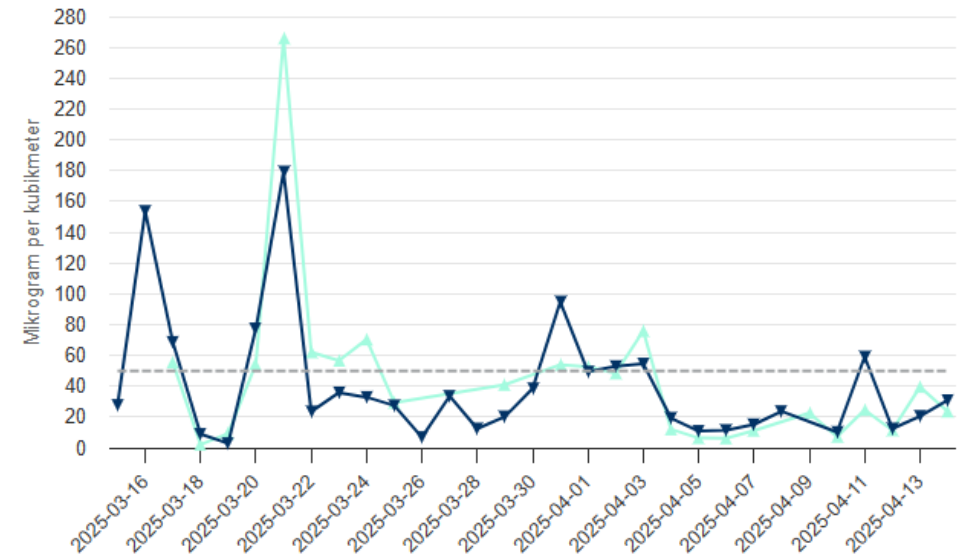
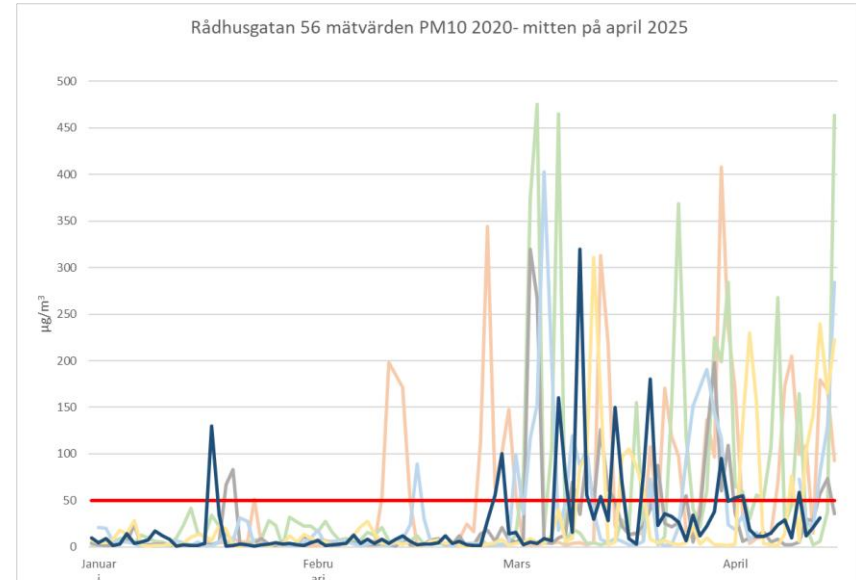
Mätvärden 2024

- Näst sämst år sedan vi började 2020
- Sen vår men mycket barmark november-december
- 48 dygn med överskridanden

Mätvärden 2025 (dygnsmedel)

- Nya drifrutiner och uppföljning
- Streetwasher och sopsugmaskin (vakuumsug)
- Bästa april månad sedan vi började mäta
- 13 st överskridande dagar mot 34 st föregående år. (mars-maj)

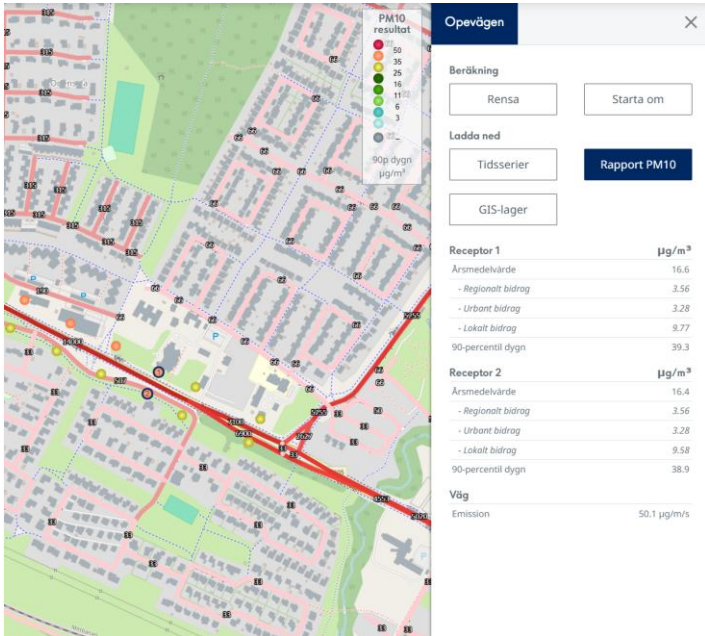
Hur arbetar vi?

- Dammbindning och vägghållning
- Utvärdera och hantera halka?
- 7 dagar i veckan
- Helt nya värden trots tidig snösmältning och stora volymer grus i gaturummet
- Framgångsfaktorer
- Kan vi snöröja mer optimalt för sandupptagning/dammbindning?

Fler åtgärder för bättre luft

- Kampanjer för mer gång, cykel och kollektivtrafik
- Information och bemötande av falska påståenden
- Luftkvalitet i stadsplanering- utredningar
- Behövs fler åtgärder och större effekter

MYT

Det är bara avgaser som smutsar ner luften.

FAKTA

De flesta partiklar kommer från slitage av vägbeläggning, däck och grus.

MYT

Det här med luften har ni på kommunen bara hittat på för att ni hatar bilar.

FAKTA

Kommunen vinner inget på dålig luft. Den kan hindra tillväxt och bygglov, skada vårt varumärke, leda till böter och riskera invånarnas hälsa.

EXTRA SVÅRT MED TRÄNINGEN PÅ VINTERN?

Hoppar du in i bilen så fort snön kommer – fast du annars brukar gå eller cykla? Då har vi en idé. **Bli Vintertrampare.**

Som Vintertrampare slipper du inte bara dåligt samvete över utebliven träning. Du får alla fördelar med att cykla. Blir du antagen får du som cyklar dubbäck, cykelbelysning, hjälm och reflexväst.

Vintertramparna – nu även gång och buss
 Nytt för 2023 är att gång och buss ingår i Vintertramparna. Du som går får dubbsockor och reflexväst.

Vill du hellre ta bussen? Då kan du ansöka om att bli Bussvintertrampare – och få billigare busskort under vintern.

PÅ KÖPET FÅR DU:

- ✓ Hela veckans vardagsmotion
- ✓ Förbättrad hälsa
- ✓ Mer kvar i plånboken
- ✓ Ett gott miljösamvete
- ✓ Ett bredare leende

Läs mer och ansök på ostersund.se/vintertrampare

OSTERSUNDS KOMMUN
STÅRENS TJELTE

Inför 2030?

- Beredningsgrupp- ökad kunskap och nya beslut inför EU-lagstiftningen
- Hur rimmar luftkvaliteten med Tillväxtplan 2040?
  - Frimärksplaner

	Dygnsmedel	Max tillåtna överskridna dygn
<i>Nuvarande</i>	50	35 dygn
<i>Kommande</i>	45	18 dygn

Tack!

anna-karin.sjolund@ostersund.se

hanna.1.lundqvist@ostersund.se

ÖSTERSUNDS KOMMUN
STAAREN TJÆLTE